

"Yaş ve kuru ne varsa, hepsi Kitabı Mübinde vardır," ayetini Bediüzzaman; her şey Kur'an'da vardır, fakat bu bulunma durumu farklı şekillerde olduğu için herkes her şeyi göremez, diye tefsir eder. Ancak birileri bu yorumu eleştirmektedirler.

İtiraz Edilen Kısım:

"Ey arkadaş! Herşeyin Kitab-ı Mübinde mevcut olduğunu tasrih eden **لَا يَسْأَلُ لَوْبَ طَرَلَاو** Ayet-i Kerîmesinin hükmüne göre; Kur'an-ı Kerim, zâhiren ve bâtinen, nassen ve delâleten, remzen ve işareten her zamanda vücuda gelmiş ve gelecek herşeyi ifade ediyor."(1)

"Kur'an'dan tereşşuh eden o Sözler ve risaleler, Kur'an-ı Hakîmin bir nevi' müstakim tefsiri ve hakaik-i îmaniyenin istikametli ve kuvvetli delilleri olduğundan; o risaleler ve sözlere gelen şeref ve takdir ve tahsin, Kur'ana ve hakakik-i îmana aittir. Mâdem öyledir bilâ-perva derim ki:"

" **وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ** sırrıyla, Kur'anda elbette bu istikametli tefsirinin istikametine işaret var. Evet var. Kur'an o tefsirine hususî bakıyor."(2)

İddia:

Konuya girmeden önce şunu belirtmek istiyoruz: Söz konusu ayeti, Kur'an'da her şeyin bilgisinin olduğu, dolayısıyla onun Said Nursî'den ve Nur Risaleleri'nden de haber verdiği şeklindeki anlayış esas alındığında; bu haberler çerçevesinde Said Nursî'nin diğer insanlardan, Nur Risaleleri'nin de diğer kitaplardan hiçbir ayrıcalığının olmaması gerekir. Madem Kur'an'da her şeyin bilgisi vardır, o Said Nursî'den haber vermiştir, o hâlde; A şahsından, B şahsından... da haber vermiştir. Madem Nur Risaleleri'ne işaret etmektedir; başka risalelere, başka kitaplara... da işaret etmektedir.

İddiaya Cevap:

1. Evvela "Madem Kur'an Nur Risaleleri'ne işaret etmektedir; (o halde) başka

risalelere, başka kitaplara... da işaret etmektedir” hükmü doğrudur. Çünkü, madem her şey Kur’an’da vardır, başka eserlere de işaret vardır.

- Bu husus Bediüzzaman Hazretleri çok açık olarak ifade etmiştir: "Ve lâ ratbin ve lâ yâbisin illâ fî kitâbin mubînin" Âyet-i Kerîmesinin hükmüne göre; Kur'an-ı Kerim, zâhiren ve bâtinen, nassen ve delâleten, remzen ve işareten her zamanda vücuda gelmiş ve gelecek herşeyi ifade ediyor." demesi bunun açık delilidir.

2. *"Bu anlayış esas alındığında... Said Nursî'nin diğer insanlardan, Nur Risaleleri'nin de diğer kitaplardan hiçbir ayrıcalığının olmaması gerekir."* hükmüne gelince, bu tam anlamıyla bir mantık oyunudur. Çünkü, Kur'an'ın işaret ettikleri değil, açıkça ifade ettiği konular da birbirinin aynısı değildir. Eğer, bu çarpık mantık baz alınsa, bu takdirde, Kur'an'ın açıkça bahsettiği, Ebu Leheb ile Hz. Muhammed'in ve "hammalete'l-hatab" ile Hz. Meryem'in Kur'an nazarında aynı değerde olduğuna hükmetmek gerekir.

3. Bununla beraber, Üstad'ın söz konusu ayetin manasıyla ilgili yaptığı tefsir anlayışından hareketle, *-değil iyilerle kötülerin bir olması-*, iyilik-güzellik kategorisinde değerlendirilen insanlar ve eserlerin de birbirinin aynısı olduğunu söylemek bile, ne din ne akıl ne de realite bakımından gerçeği yansıtır.

- Kur'an'da geçen peygamberlerin bazılarının bazılarından üstün olduklarını, yine bizzat Kur'an'dan öğreniyoruz. Demek ki, Kur'an'ın sarahat veya işaretilerinde dahil olan herkesin, her şeyin bir olduğunu söylemek için düzgün bir cahil olmak gerekir.

- Kaldı ki, Üstad, her şey Kur'an'da aynı seviyede yer almış, demiyor. *"Kur'an-ı Kerim, zâhiren ve bâtinen, nassen ve delâleten, remzen ve işareten her zamanda vücuda gelmiş ve gelecek herşeyi ifade ediyor."* diyor. Bu ise, her şeyin ifade ettiği kıymet ve değer ölçüsüne göre Kur'an'da yer aldığı ifadesidir.

- Şunu da unutmamak gerekir ki, Kur'an'da meleklerle birlikte şeytanlar da yer almıştır!..

İddia:

Razî, bu ayetin tefsirinde de şunları zikreder:

*Bu ifadedeki "**Kitap**" ile ne kastedildiği hususunda iki görüş vardır:*

1. *Bundan murat, Mahlûkâtın bütün hâllerini tam ve tafsilâtlı olarak kapsayan, semada ve arşta bulunan levh-i mahfuzdur. Nitekim Hz. Peygamber (s.a.v.): "**Kalem, kıyamete kadar olacak her şeyi yazdı ve kurudu.**" buyurmuştur.*

2. *Bundan murat, Kur'an'dır. Bu görüş daha açıktır. Çünkü, elif-lâm müfret ismin başına geldiğinde, daha önce geçen ve bilinen bir varlığı gösterir. Müslümanlarca,*

bilinen ve daha önce zikredilmiş olan kitap ise, Kur'an-ı Kerim'dir. Binaenaleyh bu "Kitap" ile, Kur'an'ın murat edilmiş olması gerekir.

Bunun böyle olduğu sabit olunca, birisi şöyle diyebilir: "Kur'an'da tıp ve cebir ilimleri ile, diğer birçok konuların ve ilimlerin detaylı bilgileri bulunmadığı hâlde ve yine âlimlerin usûl ve fûru ilmine dair mezhepleri ile delillerinin tafsilâtı bulunmadığı hâlde, Cenab-ı Hak niçin 'Biz, o kitapta hiçbir şeyi eksik bırakmadık' buyurmuştur?"

Buna şu şekilde cevap verilir: Hak Tealâ'nın bu buyruğu "bilinmesi gereken şeylerin beyan edilmiş olması" manasına has olmalıdır. Bunu şu iki şekilde izah ederiz:

1. "Tefrit" (eksik bırakma) kelimesi, olumlu veya olumsuz yönden, ancak beyan edilmesi gereken şey hususunda kullanılır. Çünkü hiç kimsenin, yapmaya ihtiyaç duymadığı şeyleri yapmama tefrit yaptığı veya kusurlu davrandığı söylenemez. Bu kelime, ancak kişinin yapmaya ihtiyaç duyduğu kusurlu davrandığında kullanılır.

2. Kur'an'ın bütün veyahut ekser ayetleri, bu Kitabın indirilişinden maksadın, dini açıklamak, Allah'ı ve onun hükümlerini tanıtmak olduğuna, mutabakat, tazammun veyahut da iltizam olarak delâlet etmektedir. Bu kayıt, Kur'an'ın tamamından anlaşıldığına göre; bu ayetteki mutlak ifade, bu mukayyet manaya hamledilir.

Kur'an'ın bütün ilimlerinin usûlünü ve fûruunu (prensiplerini ve tafsilâtını) kapsamamasına gelince: Biz şöyle deriz: Bütün usûl ilmi Kur'an'da mevcuttur. Çünkü, aslî deliller Kur'an'da en belîğ bir şekilde zikredilmiştir. Fakat mezheplerin rivayetine ve görüşlerin tafsilâtına gelince: Bunların Kur'an'da bulunmasına ihtiyaç yoktur.

Bizim bu ayeti ve Razî'nin tefsirini nakletmemizin sebebi şudur: Razî, "el-Kitâb" lâfzından maksadın Kur'an olduğunu söylemektedir. Birçok müfessire göre ise, bundan da maksat, -Said Nursî'nin Kur'an'da her şeyin olduğuna delil olarak gösterdiği ayette kastedilenin levh-i mahfuz olduğu gibi- levh-i mahfuzdur. Maksat Kur'an olsa dahi, görüldüğü gibi ayet, Said Nursî'nin çektiği anlama gelmemekte; bu ayetler, ona bir delil teşkil etmemektedir.

İddiaya Cevap:

- Evvela şunu belirtmek gerekir ki, "Kur'an'da her şeyin var olduğunu" söyleyen Bediüzzaman ve diğer alimlerin maksadı elbette; -rastgele çalı çırpı, çer çöp, değil-, Kur'an'ın temel maksatlarına uygun olan, ilahî hikmet bakımından bir kıymet-i harbiyesi bulunan, olumlu veya olumsuz bir haber değeri olan şeyler, demektir.

Örneğin Kur'an'da (Rum Suresi, 30/3-5), Bizanslıların İranlıları bir kaç yıl içerisinde mağlup edeceğine dair bir gaybî habere yer verilmiştir. Demek ki, ilahî hikmet açısından bunun bir haber değeri vardır.

Acaba, Rumların / Avrupa'nın son İslam devletini ortadan kaldırıp, Kur'an'ın aleyhine olan bir çok anlaşmaları mevcut yetkililere kabul ettirdiği, zamanla tamamen İslam'ın aleyhine oluşan bir dinsizlik cereyanının, **"Allah Allah"** demeyi yasaklayan bir zihniyetin hâkim olduğu, ulema ve meşayihın de içinde bulunduğu dindar kesimin tamamen sindirildiği eşedd-i zulüm ve eşedd-i istibdadın hükümferma olduğu bir devirde, tek başına -kefenini boynuna takarak- dinsizlikle mücadele meydanına atılan, "Kur'an'ın sönmez ve söndürülmez bir güneş olduğunu" ispat etme yolunda, her şeyini feda eden Bediüzzaman gibi bir İslam kahramanının bu mücahedesinin Kur'an nazarında, Kur'an'da yer alacak kadar bir değer ifade etmediği hayali, hangi vicdanlı, insafı, imanlı, irfanlı insanın şuurunda yerleşebilir?

- Şimdi, bu konuya daha önce de itiraz eden bir zata cevap verirken, Bediüzzaman'ın "Kur'an'ın Risale-i Nur'a olan işaretlerini" çıkartmasının gerekçesini bizzat kendisinden dinleyelim ve vicdanlarımızla bu konuyu bir kez daha akıl ve gönül süzgecinden geçirelim, istiyoruz:

"Bu âciz kardeşiniz, hem itiraz eden o eski dost zâta, hem ehl-i dikkate ve sizlere beyan ediyorum ki, Kur'ân-ı Mucizü'l-Beyânın feyziyle Yeni Said hakaik-i imaniyeye dair o derece mantıkça ve hakikatça burhanlar zikrediyor ki, değil Müslüman uleması, belki en muannid Avrupa filozoflarını da teslime mecbur ediyor ve etmektedir. Amma Risale-i Nur'un kıymet ve ehemmiyetine işârî ve remzî bir tarzda, Hazret-i Ali (r.a.) ve Gavs-ı Âzâmın (r.a.) ihbaratı nev'inden, Kur'ân-ı Mucizü'l-Beyan dahi bu zamanda bir mucize-i mâneviyesi olan Risale-i Nur'a nazar-ı dikkati celb etmesine mânâ-yı işârî tabakasından rumuz ve îmaları, i'câzının şe'nindedir. Ve o lisan-ı gaybın belâgat-i mucizekârânesinin muktezasıdır."

"Evet, Eskişehir hapisanesinde dehşetli bir zamanda ve kudsî bir tesellîye çok muhtaç olduğumuz hengâmda, mânevî bir ihtarla, "Risale-i Nur'un makbuliyetine eski evliyalardan şahit getiriyorsun. Halbuki "Yaş ve kuru ne varsa apaçık bir kitapta yazılmıştır" (En'âm, 6/59) -mealindeki ayetin- sırrıyla en ziyade bu meselede söz sahibi Kur'ân'dır. Acaba Risale-i Nur'u Kur'ân kabul eder mi? Ona ne nazarla bakıyor?" denildi. O acip sual karşısında bulundum. Ben de Kur'ân'dan istimdat eyledim. Birden, otuz üç âyetin mânâ-yı sarîhinin teferruatı nev'indeki tabakattan mânâ-yı işârî tabakasından ve o mânâ-yı işârî külliyyetinde dahil bir ferdi Risale-i Nur olduğunu ve duhûlüne ve medâr-ı imtiyazına birer kuvvetli kârîne bulunmasını bir saat zarfında hissettim. Ve bir kısmı bir derece izahlı ve bir kısmını mücmelen gördüm. Kanaatime hiçbir şek ve şüphe ve vehim ve vesvese kalmadı. Ve ben de ehl-i imanın imanını Risale-i Nur ile takviye etmek niyetiyle o kat'î kanaatimi yazdım ve has kardeşlerime mahrem tutulmak şartıyla verdim. Ve o

risalede biz demiyoruz ki, ayâtın mânâ-yı sarîhi budur. Tâ hocalar fîhi nazarun desin. Hem dememişiz ki, mânâ-yı işârînin külliyeti budur. Belki diyoruz ki, mânâ-yı sarîhinin tahtında müteaddit tabakalar var. Bir tabakası da mânâ-yı işârî ve remzîdir. Ve o mânâ-yı işârî de bir küllîdir; her asırda cüz'iyatları var. Ve Risale-i Nur dahi bu asırda o mânâ-yı işârî tabakasının külliyetinde bir ferttir. Ve o ferdin kasten bir medâr-ı nazar olduğuna ve ehemmiyetli bir vazife göreceğine, eskiden beri ulema beyninde bir düstur-u cifrî ve riyazî ile karineler, belki hüccetler gösterilmişken, Kur'ân'ın âyetine veya sarahatine, değil incitmek, belki i'caz ve belâgatine hizmet ediyor. Bu nevi işârât-ı gaybiyeye itiraz edilmez. Ehl-i hakikatin nihayetsiz işârât-ı Kur'âniyeden had ve hesaba gelmeyen istihraçlarını inkâr edemeyen bunu da inkâr etmemeli ve edemez.”(3)

İddia:

Abdülğani Abdülhalık da şöyle der:

Ayet-i kerimeleri, siyak ve sibaklarına göre anlamak gerekir. Dikkat edilecek olursa, ayet-i kerimenin öncesinde, Allah Tealâ: "Yeryüzünde yürüyen hayvanlar ve iki kanadı ile uçan kuşlardan (ne varsa) hepsi sizin gibi ümmetlerdir (topluluklardır)" buyurmuştur. Bunun arkasından, ayete verilecek en uygun mana, bizim işaret ettiğimiz manadır. Burada, hayvanlardan oluşan diğer ümmetlerle, insan arasındaki benzerlik ise şu noktadadır: Hayvanların da ömür, rızık, ölüm, saadet ve meşakkat gibi bütün hâlleri, tıpkı insanınki gibidir. Kitabu'l-Mahfuz'da hepsi en ince detaylarına kadar tespit edilmiştir.

Eğer bu ayette de Kitaptan maksadın " Bu Kitabı sana, her şeyin bir açıklaması olarak indirdik." (Nahl, 16 / 89) ayetindeki gibi, Kur'an olduğunu kabullensek bile, her iki ayeti de genel manada zahirlerine hamletmek mümkün olmayacaktır. Çünkü, bu, Kur'an'ın ister dine ister dünyaya taallûk etsin, her hükmün tafsilâtını ve izahını kapsadığı, hiçbir şeyi eksik gedik bırakmadığını söylemek olur. Aksi takdirde, Allah Tealâ'nın kendi haberine muhalefet etmiş olması icap eder. Kur'an'ın dünyevî meseleri en ince detaylarına kadar zikretmediği açık bir şekilde görülmektedir. Aynı şekilde, dinî hükümlerde de yalnızca Kur'an'la yetinmenin ne kadar güç bir iş olduğu ortadadır. O hâlde ayetleri zahirine hamletmekten kaçınıp teviline yönelmek bir zarurettir.

İddiaya Cevap:

Asr-ı saadetten beri, Kur'an'ın ifadelerinde birden çok anlamın varolduğu ve

insanların değişik mânâları çıkarabilecekleri tezinin benimsendiğini gösteren haberler vardır.(4).

- "Kur'an'dan başka size bir şey verildi mi?" şeklindeki bir soru üzerine Hz. Ali (r.a)'nin, "**Allah'ın, herhangi bir kuluna vereceği Kur'an'ı anlama kabiliyeti dışında, bana bir şey verilmemiştir.**"(5) şeklindeki cevabı, Kur'an'ın zâhir mânâsından başka, işarî mânâlarının da var olduğunu gösteriyor. O halde bu anlamlardan birinin fennî veya işarî tefsir çerçevesinde olmasının ne gibi mahzurları olabilir?

- Abdullah b. Mes'ud (r.a) da şöyle diyor:

"Geçmiş milletlerin ve gelecek nesillerin ilimlerini öğrenmek isteyen kimse, Kur'an'ı tetkik etsin. Kur'an'da her türlü ilim vardır. Ancak, bizim anlayışlarımız kısa olduğundan içinde her şeyi göremiyoruz."

- Ebu'd-Derdâ (r.a) da bu konuda şöyle diyor: "*Kur'an'ın lâfızlarına değişik anlamları yükleyemeyen kimse, tam anlayışlı sayılmaz.*" (bk. Ebû Hicr, 248) Bu ifadeler, Kur'an'ın bütün ilimleri ihtiva ettiği hususunun, sahabeler tarafından da benimsendiğini göstermektedir.

İddia:

(...) Müfessir Alusî bazı âlimlerin şu görüşünü nakleder: İşler, dinî ve dünyevî olmak üzere iki kısımdır: Dünyevî olanlar ile Peygamber'in bir ilgisi yoktur. Çünkü, onlar için gönderilmemiştir. Dinî olanlar ise ya aslîdir veya fer'îdir. Aslî konuların yanında fer'î meselelerin pek ehemmiyeti yoktur. Zira her şeyden önce, peygamberlerin gönderilmesindeki hikmet tevhit ve benzeri hususlardır.

İddiaya Cevap:

- Hiç Şüphesiz Alusî bu ifadeleriyle, "tevhit ve benzeri hususları" yani iman esaslarına hizmeti temel maksat yapmak suretiyle Hz. Peygamber (a.s.m)'in hakikî bir varisi olduğunu gösteren Risale-i Nur'un makbuliyetine imza atmıştır.

- Bütün hayatını Kur'anı anlamaya ve anlatmaya vakfeden Bediüzzaman Said Nursi ile, Kur'an'ın mesajlarını eşsiz ilim ve mantık zinciri içerisinde asrın idrakine ders veren ve bu gün hüsn-ü kabul içerisinde bütün dünyaya yayılmasının şahadetiyle, onun harika bir inayet-i ilahiyeye mazhar olduğu ortaya çıkan Nur Risalelerinin Kur'an'da yer alması da -itirazcının yukarıda bildirdiği Alusî ve diğer alimlerin dediklerine de uygun olan- bir dinî hizmettir, bir risalet varisliğidir, bir tecdid hareketidir, bir mehdiyete icraatıdır. Dinî değeri olmayan hiçbir meseleyle ilgisi yoktur.

İddia:

Söz gelimi, İslâm fukahası beş vakit namazın kaçar rekât olduğunu Kur'an'da bulamamışlarken; Said Nursî kendi adını, doğum tarihini, risalelerinin isim ve yazılış tarihlerini onda bulabilmiştir!..

İddiaya Cevap:

- Fakihlerin yüz binlerce fikhî meseleleri Kur'an'dan istihraç etmelerini görmezlikten gelen kimsenin bu tarz değerlendirmelerini, sırf ehl-i velayet ve verese-i risalet olmakla şeref-yab olan büyük zatlara karşı beslediği haricilik kinini tatmin etmekten başka ne ile izah edilebilir?

Bu güruhun önder kabul ettikleri İbn Teymiye de bunları yalanlıyor. Ona göre, İslâm hukukunda kıyas ne ise, tefsirde de işârî metot odur. Gerek kıyas, gerek işârî metot olsun, her ikisinden de lafzın delâletinden çok, kıyaslama ve tanzir metodu / işaretin delaletiyle mânâ çıkartılır.(6).

Şunu belirtmeliyiz ki, İbn Teymiye'nin burada söz konusu ettiği ve fakihlerin kıyası ile karşılaştırdığı işârî tefsir, en uçtaki örnekler için geçerlidir. Örneğin, Firavun'u nefis olarak, Musa'yı kalp olarak algılamak gibi. Yani, İbn Teymiye bu tür çıkarsamaları fakihlerin kıyasıyla kıyaslamaktadır. Halbuki Bediüzzaman'ın istinbat ettiği işârî manalar, ilgili ayetin fahvasından, müstetbaatü't-terakibden anlaşılan işaretin delaletidir ki, kıyasın çok üstünde bir güce sahiptir.

- Hz. Peygamber (a.s.m)'in namazın rekatlarını Kur'an'da bulması, fakihlere ihtiyaç bırakmamıştır.

- Halbuki iman konusu, fıkıh gibi sınırlı bir kalıp işi değil, marifetullah başta olmak üzere, çok geniş ve âdeta sınırsız bir sahada cereyan eden nurlar hazinesidir. Bu sebeptendir ki, hadis- i şerifte her asrın başında (yeni bir fıkıhçı gelir denilmiyor), ümmete, insanlara dinlerini tecdid eden (yani dinin hakikatlerini yeni bir üslup ile anlatan, dinin incilerini yeni bir sadef içerisinde takdim eden, dinî gerçeklerin delillerini asrın idrakine sunan) bir müceddidin gönderileceği, beşareti verilmiştir. Ve bu tecdid hareketinin son halkasını teşkil eden Bediüzzaman Hazretleri, *"XIII. asrın minaresinin başında durmuş, insanları camiye / Allah'a kul olmaya davet ediyor."*

Bediüzzaman'ın en büyük bir müceddid olduğuna milyonlar ehl-i ilim ve ehl-i iman insanların şahadet etmesi, bu davanın reddedilmez kanıtı ve Bediüzzaman'ın söz konusu hadis-i şerifte müjdelenen, veraset-i nübüvvet noktasında ilim ve velayeti kendinde toplayan İmam Gazalî, İmam Rabbanî gibi bir müceddid olduğunun delilidir.

Nurlara karşı haset gözleri kamaşan yarasa kuşlarına, haricî bozuntusu zihniyetin zebunu olmak haysiyetiyle, ehl-i beytin âhir zamandaki parlak bir ilim sofrası olan Nur risalelerine karşı canı sıkılan ve kendisini dev - fâkih aynasında görenlere rahatlatıcı bir tavsiyemiz vardır; Risale-i Nur, kader-i ilahinin bir cilvesi, inayet-i ilahî'nin bir yansıması, ahir zaman fitnesinin karanlığı içerisinde bocalayan

insanların imdadına yetişen rahmet-i İlahî'nin bir tezahürüdür. Muterizler şunu iyi bilsin ki; "Bir şem'a ki Mevla yaka üflemele sönmez", "Kadere iman etmeyen kederden kurtulamaz", "Başkasına gelen inayete saygı duymayan maûnete eremez", "Rahmete teslim olmayan merhameti hakketmez." Unutmayalım ki, "Hz. Adem'in meziyetini İblise itiraf ettirmeyen onun bilgisizliği değil, ona karşı beslediği hasedidir."

- İşârî tefsir, sonradan ortaya çıkmış bir tefsir çeşidi değildir. Kur'an'ın indiği dönemden itibaren bilinmektedir. Kur'an'ın zâhir mânâsından başka bir mânâ taşımadığını iddia eden Zâhirîlerin dışındaki bütün İslâm âlimleri, işârî tefsir anlayışını kabul etmişlerdir.(7)

İbn Kayyim el-Cevzi'ye göre tefsirler genel olarak üçe ayrılır:

1. Kur'an'ın lafızlarının açıklamasını esas alan tefsir anlayışı (Lafzî tefsir). Müteahhir âlimlerin metodu budur.

2. Kur'anın vermek istediği mesajı esas alan tefsir anlayışı (Mânevî tefsir). Bu, daha çok Selef âlimlerinin kullandığı metottur.

3. İşârî tefsir: Sûfîlerin çoğu ve daha başkalarının kullandıkları bu metot dört şartla kabul edilir:

a. Çıkarılan işârî mânâ, âyetin sarîh mânâsı ile çelişmemelidir.

b. Çıkarılan mânâ kendi zatında da şer'i delillere göre doğru olmalıdır.

c. Âyetin ifadesinde, çıkarılan mânâyı gösteren bazı işaretler bulunmalıdır.

d. Çıkarılan işârî mânâ ile söz konusu âyet arasında bir münasebet bulunmalıdır. Bu dört şart meydana geldiği takdirde çıkarılan işârî mânâ, makbul ve güzel bir istihraç olur. (bk. el-Kattan, Mebahis, s. 357-58).

"KUR'AN'DA HER ŞEY VARDIR" İDDİASI HAKKINDA BİRKAÇ SÖZ

İddia:

İbn Abbas (r.a.) şöyle demiştir: Bir topluluk Resulullah (s.a.v.)'a saygısızca ehemmiyetsiz şeyler sorarlardı.

Birisi:

- Babam kimdir, der. Diğeri de:

- Devem kayboldu, acaba devem nerede, derdi.

Bunun üzerine Allah, şu ayet-i kerimeyi onlar hakkında inzal buyurdu:

"Ey iman edenler! Açıklandığı zaman hoşunuza gitmeyecek şeyleri sormayın. Kur'an indirilirken onları sorarsanız, size açıklanır. Allah (sorduğunuz) şeyleri affetmiştir. Allah bağışlayandır, halimdir." (Mâide, 5/101)

Hız. Peygamber bu tip sorulara "Kur'an'da her şey vardır. Onda arayın" şeklinde bir cevap vermediği gibi, kendisi de böyle şeylerin cevabını Kur'an'da aramamıştır. "Kur'an'da her şey vardır" iddiası, kişileri bu ve benzeri soruların cevaplarını Kur'an'da aramaya iter.

Faraza, zikri geçen bu adamlar, Peygamberimize adlarını, doğum tarihlerini, yazdıkları risalelerin isimlerini ve yazılış tarihlerini... sorsalardı, yukarıda anlatılandan farklı bir cevap mı alacaklardı? Böylesi soruların Hız. Peygamber'e yöneltilmesi yasaklanmışken, Kur'an'a yöneltilmesinin ve cevaplarının onda aranıp bulunmasının (?) hükmü nedir acaba?...

İddiaya Cevap:

Öncelikle, yukarıda aktarılan rivayetteki ifadeler şöyledir:

(Doğrusu: Bir topluluk Resulullah (s.a.v.)'a istihza yoluyla / alay - eğlence olsun diye sorular sorardı).

(Doğrusu: Devesi kaybolan biri de 'Acaba devam nerede?' derdi.

- Ön yargı fanatizmi, aklın gözünü öyle kör eder, kalbin özünü öyle dumura uğratar ki, beynin zarar görmesine vesile olur. Kişi artık ne dediğini bilemez hale gelir.

- Evvela, istihza yoluyla, eğlence amacıyla, imtihan etmek maksadıyla Hız. Peygamber (a.s.m)'e soru soranları, öğrenmek maksadıyla, hizmet aşkıyla, bütün ciddiyetiyle Kur'an'a soru soranları aynı kefeyle koymak hangi akıl, hangi vicdan ölçüsüne sığar?

- Yoksa, sırf Risale-i Nur'a bir tenkit kapısı olsun diye, o bedevî, okuma yazması bile olmayan bir kısım münafıkların, Hız. Peygamberi (a.s.m) alaya alarak sordukları sorularını pekiştirme adına, "yazdıkları risalelerin isimlerini... sorsalardı.. farklı bir cevap mı alacaklardı?" şeklindeki alaycı ifade ne ile izah edilebilir ki?

- Dinini kaybeden bir milletin dinini pekiştirme adına Kur'an'a soru soran bir kimse ile, devesini kaybeden bir kimsenin devesini -eğlence olsun diye- Hız. Peygamber

(a.s.m)'e soran bir kimseyi aynı kefeye koymak, ancak "haricilik markasıyla" açıklanabilir.

İddia:

Mücahit ve İkrime derler ki:

Badiye ehlinden biri Hz. Peygamber'e gelerek: Ey Muhammed, bana kıyametin ne zaman kopacağını haber ver. Ülkemizde kıtlık var, bana yağmurun ne zaman yağacağını haber ver. Karım hamile, bana ne doğuracağını haber ver. Bugün ne kazandığımı biliyorum, bana yarın ne kazanacağımı haber ver. Nerede doğduğumu biliyorum, bana nerede öleceğimi haber ver, dedi.

Bunun üzerine şu ayet-i kerime nazil oldu:

"Kıyamet saatinin bilgisi, şüphesiz Allah katındadır. Yağmuru o indirir, rahimlerde olanı o bilir. Hiç kimse yarın ne kazanacağını bilmez ve hiç kimse de nerede öleceğini bilmez. Şüphesiz Allah, bilendir, haberdar olandır." (Lokmân, 31/34)

Ebced ve cifir ehli, bu ayete rağmen kıyametin zamanını Kur'an'da aramışlardır.

İddiaya Cevap:

- Bu itirazı yapanların bilmediği şey şudur: Kıyametin bilinmeyen tarafı, onun kesin olarak hangi yılın, hangi ayın, hangi günün hangi saatinde kopacağı bilgisidir.
- Ebced ve Cifir ehlinin kıyamet zamanını Kur'an'da aramaları ise, mutlak gayb olan kıyametin kopma saatini, dakikasını, saniyesini kesin bir şekilde tespit etmeye yönelik değildir. Bilakis, bunların maksadı -kesin olarak değil, tam saatini değil- bir galib-i zan ile yaklaşık olarak, bir yıl / veya yıllar gibi geniş bir zaman dilimini araştırmaktır.
- Kıyametin günü bilinse bile, öğleden önce mi, sonra mı olduğu bilinmezse, yine de kıyametin kesin zamanı bilinmiş olmaz. Zaten hiç kimsenin böyle bir iddiası da olmamıştır.

İddia:

İbn Abbas der ki: "(...) Size ilimden pek az bir şey verilmiştir." (İsrâ, 17/85) ayet-i kerimesi Mekke'de nazil olmuştur. Hz. Peygamber (s.a.v.) Medine'ye hicret edince, Yahudi âlimleri onun huzuruna gelerek:

- Bize "size çok az ilim verilmiştir" dediğin ulaştı. Bununla bizi mi, yoksa kavmini mi kastediyorsun? diye sordular. Hz. Peygamber:

- Hepinizi kastettim, buyurdu. O zaman Yahudiler:

- İyi ama sen, sana gelen Kitapta bizlere Tevrat verildiğini, onda ise her şeyin açıklandığını okumuyor musun? dediler. Hz. Peygamber:

- Tevrat'taki ilim Allah'ın ilmine nispetle çok azdır, buyurdu. Bunun üzerine Allah Tealâ şu ayet-i kerimeyi inzal buyurdu:

"Yeryüzündeki ağaçlar kalem, deniz de arkasından yedi deniz daha katılıp (mürekkep) olsaydı, yine de Allah'ın sözleri bitmezdi. Doğrusu Allah güçlüdür, halimdir." (Lokmân, 31/27)

"De ki: Rabbimin sözleri(ni yazmak) için denizler mürekkep olsa ve bir o kadar da ilâve etsek dahi, Rabbimin sözleri bitmeden önce o denizler tükenir."

Sözün özü şudur: Denizleri ne kadar geniş ve büyük görürsen gör, bil ki bunlar sınırlıdır. Ama Allah'ın ilmi sonsuzdur. Sınırlı olan şey, kesinlikle sınırsız olana yetmez.

Elbette, Kur'an da Tevrat gibi Allah'ın bütün ilmini kapsamamaktadır.

İddiaya Cevap:

Asıl sözün özü şudur:

- Ortada Allah'ın ilmi ile kendi ilminin eşit olduğunu iddia eden mi var?
- Allah'ın sonsuz ilmini sınırsız ilmiyle kuşattığını iddia eden mi var?
- Allah'ın bütün ilmi Kur'an veya Tevrat'la sınırlı olduğunu iddia eden mi var?
- Bir yandan, Bediüzzaman Hazretlerinin, kendi ilminin bir hiç olduğunu, bütün bildiklerinin Allah'ın bir lütfü olduğunu belirtmek için şeklindeki tevazu dolu ifadesini yanlış yöne çekerek itiraz ediyorsun, diğer yandan, "Kendi ilmini Allah'ın ilmiyle eşit tutmuş" imajını oluşturmaya çalışıyorsun, bu durum bile çelişkiler içerisinde kıvrandığının göstergesidir.
- Allah'ı, peygamberlerini, kitaplarını alay konusu yapan bu kadar dinsiz ortada dolaşırken, onları değil de, bütün hayatını Allah'ın dinine hizmet etmekle geçiren büyük allameleri ve evliyaları hedef tahtası yapmanızın gerekçesi nedir? Yoksa

dinini dünyasına, ilmini mağrur nefs-i emaresine, aklını doymak bilmez hırsına / midesine, gönlünü heva ve hevesine, teslim eden kimselere canlı bir örnek mi olmak istiyorsunuz?

İddia:

Mukatil ve Süddî; "(...) Kalplerinde eğrilik bulunan kimseler, fitne çıkarmak ve (heveslerine uygun) tevilini yapmak için müteşabih ayetlere tâbi olurlar. (...)" (Âl-i İmrân, 3/7) ayetinde belirtilen kişiler hakkında şöyle derler:

Onlar, olacak şeyleri ve eşyanın akıbetini Kur'an'dan öğrenmek isterler.

Reşid Rıza da, kendilerini Sufiyeden addeden ve Kur'an ayetlerini yanlış tefsir eden bazı mudillerin ve hecâ (ebced) harflerinin adetlerinden manalar çıkaranların deccallardan, muharriflerden olduklarını söylemektedir.

İddiaya Cevap:

- Bu zatların söylediklerinde bizce garipsenecek bir durum yoktur. Her kesimden ehl-i dalalet çıkmış ve çıkmaktadır. Sadece sufilerden mi, sadece eski zamanlarda mı? Şu anda bile sufilik kisvesine giren ve ebced hesabıyla dalalete düşen ve düşürenler olduğu gibi, fakihlik kisvesine bürünmüş ve ebced hesabını kullanmadan, sadece Haricilik bozuntusu pozunu veren bazı kimselerin de dalalet ve cehalet vadisinde at oynattıkları meşhudumuzdur. Rabbimiz, insanlığı bu gibi şerir heriflerin şerrinden korusun, yalan ve iftiralarından muhafaza buyursun.(Âmin)

Dipnotlar:

(1) bk. [İşaratü'l-İ'caz, Bakara Sûresi 31-33. Âyetlerin Tefsiri.](#)

(2) bk. [Sekke-i Tasdik-i Gaybi, Sekizinci Lem'a.](#)

(3) bk. [Sualar, On Beşinci Şua. \(Sikke-i Taaasdik-i Gaybî, -Envar- s. 65-66\)](#)

(4) bk. Zehebî, et-Tefsir ve'l-müfessirun II/478; Ebû Hicr, et-Tefsiru'l-ilmî, s. 106, 147.

(5) bk. Buhârî, Diyât, 24, 31.

(6) bk. Cerrahoğlu, Tefsir Tarihi, II/12.

(7) bk. Cerrahoğlu, Tefsir tarihi II/10-11.